

Předkládací zpráva

Materiál předkládaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) pro schůzi vlády ČR představuje návrh projektu sdílených činností „**Strategická inteligence pro výzkum a inovace**“.

Projekt sdílených činností „Strategická inteligence pro výzkum a inovace“ (STRATIN+) navazuje na dosavadní projekt (MS2103) řešený v období 2021–2024. Účelem projektu STRATIN+ je poskytovat služby strategické inteligence veřejné správě a výzkumným organizacím pro realizaci politiky výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „VaVal“).

Projekt reaguje na poptávku veřejné správy a výzkumných organizací ČR po nezávislých odborných podkladech pro strategické řízení systému VaVal v ČR a po vyhodnocování způsobu realizace, resp. přínosů a dopadů výzkumné a inovační politiky ČR na českou ekonomiku a společnost. Reaguje i na rostoucí potřebu monitorovat a vyhodnocovat efektivitu zaváděných opatření v klíčových politických prioritách a v této oblasti rozvíjet spolupráci s dalšími členskými státy EU, jakož i Evropskou komisí, s cílem přispět k analýze zavádění klíčových priorit Evropského výzkumného prostoru.

Stěžejním cílem projektu je systematické využívání kapacit strategické inteligence pro účely přijímání informovaných rozhodnutí o podpoře VaVal z veřejných prostředků ČR, poskytovat včasné, objektivní, relevantní a analyticky podložené informace pro strategické rozhodování ve VaVal, rozvíjet datovou základnu pro analýzy VaVal a podpořit mezinárodní spolupráci.

Stávající projekt sdílených činností STRATIN+ se nachází v posledním roce implementace své první fáze (2021–2024), schválené usnesením vlády ČR ze dne 19. dubna 2021 č. 386. Projekt v této fázi přispěl například ke strategickému zacílení podpory mezinárodní spolupráce (program INTER-EXCELLENCE), tematickému zacílení a k nastavení systému implementace Národní výzkumné a inovační strategie inteligentní specializace ČR, evaluaci rozsáhlých programů na podporu kapacit ve VaVal (evaluace Národního programu udržitelnosti II), metodickému nastavení způsobu hodnocení velkých výzkumných infrastruktur a jejich socioekonomických dopadů, zacílení intervencí na podporu otevřené vědy z operačních programů (analytická podpora rozvoje European Open Science Cloud v ČR), či k evidence-based přípravě Národní strategie umělé inteligence ČR 2030. Odborná analytická podpora poskytovaná prostřednictvím projektu STRATIN+ se tak stala integrální součástí tvorby a implementace výzkumné a inovační politiky v ČR. **Má-li dojít k zabezpečení jím poskytovaných služeb strategické inteligence i do budoucna, musí být schváleno řešení navazujícího projektu sdílených činností**, přičemž je nezbytné zajistit taktéž další rozšíření jeho kapacit, aby odběratelům svých výstupů poskytoval nové/pokročilejší datové sady, analytické nástroje a cílené odborné podklady pro systematický monitoring a hodnocení dynamiky ekosystému VaVal v ČR.

Nový projekt STRATIN+ zajistí výše uvedené pokračování a rozšíření aktivit, přispěje k naplnění Národní politiky VaVal ČR pro léta 2021+ a především pak k naplnění cílů **Národního plánu obnovy, konkrétně komponenty 5.3 „Strategicky řízený a mezinárodně konkurenceschopný ekosystém výzkumu, vývoje a inovací“**. Projekt STRATIN+ je přímým nástrojem pro naplnění specifického cíle „Zkvalitnit proces přípravy, tvorby, provádění, sledování a vyhodnocování politiky výzkumu, vývoje a inovací“ a jeho realizace včetně finančního krytí je nezbytným předpokladem pro plnění této komponenty.

Hlavní parametry a harmonogram navazujícího projektu STRATIN+ jsou dány Národním plánem obnovy, komponentou 5.3, jehož plnění včetně finančního krytí je pro ČR závazné:

- přijetí usnesení vlády ČR schvalující rozšíření věcného zaměření a kapacit projektu sdílených činností STRATIN+ a dobu jeho implementace nejméně do roku 2030 → **nejpozději 4.Q 2024**
- zahájení poskytování podpory na realizaci projektu sdílených činností STRATIN+ v souladu se schváleným usnesením vlády ČR → **nejpozději 1.Q 2025**
- příprava analytické studie mapující stávající skladbu dotačních titulů na podporu VaVal v ČR, co do reflexe růstových stádií lidských zdrojů a inovujících podniků → **nejpozději 2.Q 2026**

Projekt bude rovněž nadále integrální součástí analytické podpory **přípravy a realizace Národní výzkumné a inovační strategie inteligentní specializace ČR** (NRIS3). Projekt bude poskytovat analytickou kapacitu pro zaměření intervencí NRIS3 ve vazbě na potřeby ekonomiky a společnosti (foresight), pro efektivní realizaci procesu objevování podnikatelských příležitostí – EDP (oborové analýzy) i pro vyhodnocování přínosů a dopadů NRIS3 pro posílení znalostního a inovačního potenciálu ČR. Velký potenciál má pro klíčové oblasti věnujícím se umělé inteligenci ve VaVal, etickým a bezpečnostním aspektům, vzdělávání a dopadům na trh práce.

Výsledky projektu budou využívány především jako podklady pro strategické rozhodování veřejné správy při tvorbě, realizaci a vyhodnocování politiky VaVal v ČR, formulaci národních programů na podporu VaVal a návrhu strategických cílů a opatření v oblasti VaVal, identifikaci tematických priorit pro rozvoj VaVal, strategickém rozhodování o podpoře rozvoje (velkých) výzkumných infrastruktur v ČR, nastavení mechanismů pro synergie mezi evropskými a národními prostředky na podporu VaVal, nastavení motivačních mechanismů pro posílení výkonnosti výzkumných organizací prostřednictvím systému jejich hodnocení. Hlavními uživateli výsledků projektu budou na jedné straně veřejná správa, které budou poskytovány služby strategická inteligence pro výzkumnou a inovační politiku, a na straně druhé výzkumné organizace, vzdělávací instituce a další aktéři výzkumného a inovačního systému ČR, jimž bude zprostředkována analytická podpora činností v oblasti VaVal.

Projekt STRATIN+ bude rozdělen do dvou modulů vymezených objemem finanční alokace:

- MODUL 1 bude zaměřen na služby strategické inteligence v oblasti výzkumu, vývoje a inovací pro potřeby MŠMT, MPO, dalších ústředních orgánů státní správy a uživatelské komunity z řad výzkumných organizací a podniků. Na tyto služby bude dedikováno 75 % z celkových nákladů projektu.
- MODUL 2 bude zaměřen na poskytování služeb analytické podpory činností RVVI. Na tyto služby bude dedikováno 25 % z celkových nákladů projektu.

Řídicí struktura projektu STRATIN+ bude sestávat z řídicího výboru, výkonného výboru a vědecké rady. Řídicí výbor bude složen ze zástupců relevantních orgánů státní správy ČR odpovědných za tvorbu výzkumné politiky a její implementaci i z představitelů stěžejních výzkumných subjektů. Členy řídicího výboru takto budou zástupci MŠMT, MPO, RVVI, ÚV, ČKR, AVČR, SPČR, TAČR a GAČR. Řídicí výbor bude dohlížet, zda jsou aktivity projektu sdílených činností realizovány plně v souladu s projektovým záměrem a odpovídají i potřebám cílové/uživatelské komunity projektu. Pokud bude zjištěno, že jednotlivé aktivity projektu plně neodpovídají potřebám cílové/uživatelské komunity bude moci řídicí výbor navrhnout modifikaci dílčích aktivit projektu tak, aby poptávku cílové/uživatelské komunity reflektovaly vhodnějším způsobem. Hlavními nástroji pro strategické řízení a zacílení aktivit projektu budou roční plány.

Výkonný výbor bude složen z příslušných zástupců příjemce a dalších účastníků projektu, tzn. TC Praha, NVF, SOÚ AVČR a SSČ AVČR a bude koordinovat a řídit realizaci jednotlivých

aktivit projektu, bude zodpovídat za realizaci aktivit projektu v souladu s projektovým záměrem, rozhodnutími řídicího výboru a potřebami cílové/uživatelské komunity. Takto bude výkonný výbor plnit roli implementačního orgánu projektu. Bude zpracovávat periodické zprávy o realizaci projektu a předkládat je k projednání řídicímu výboru a poskytovateli, tzn. MŠMT.

Vědecká rada bude přispívat k vysoké vědecké úrovni projektu a bude vytvářet podmínky pro realizaci aktivit projektu v souladu s aktuálními světovými trendy v oblasti politiky VaVal. Bude složena z předních zahraničních odborníků. Složení vědecké rady bude navrhopvat výkonný výbor a schvalovat řídicí výbor.

Projekt sdílených činností bude v průběhu realizace periodicky monitorován a evaluován, a to včetně kontroly čerpání a využití finančních prostředků podpory. Periodické zprávy o realizaci projektu budou vypracovávány výkonným výborem a předkládány dvakrát ročně řídicímu výboru. Výroční zpráva bude vypracována výkonným výborem a vždy jedenkrát ročně předložena poskytovateli, tzn. MŠMT a RVVI. Evaluační zpráva bude vypracována výkonným výborem v 4. čtvrtletí 2027 a 4. čtvrtletí 2030. Součástí evaluační zprávy bude stanovisko RVVI. Na základě evaluační zprávy bude pak poskytovatel, tzn. MŠMT, v souladu s ust. § 13 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací provádět kontrolu souladu plnění cílů projektu. Výsledky kontroly budou pro informaci předloženy poradě vedení MŠMT a členům vlády ČR, a to v termínech do 30. června 2028 a 30. června 2031.

Projekt STRATIN+ bude **realizován Technologickým centrem Praha, z.s.p.o.** (dále jen „TC Praha“) v roli příjemce ve spolupráci s **Národním vzdělávacím fondem** (dále jen „NVF“), **Sociologickým ústavem AV ČR, v.v.i.** (dále jen „SOÚ AVČR“) a **Střediskem společných činností AV ČR, v.v.i.** (dále jen „SSČ AVČR“) v rolích dalších účastníků projektu. Realizace projektu bude probíhat **od 1. ledna 2025 do 31. prosince 2030**, přičemž harmonogram realizace programu je navržen tak, aby byla zajištěna kontinuita poskytování služeb strategické inteligence pro politiku VaVal ve všech oblastech popsanych v dílčích modulech projektu.

Celkové náklady na realizaci projektu sdílených činností dosáhnou ve stanoveném období výše 292 306 779 Kč. Rozpočet projektu STRATIN+ na roky 2025–2030 vychází z rozpočtu projektu STRATIN+ schválného na období 2021–2024. Nový projekt STRATIN+ na období 2025–2030 bude nad rámec dosavadních služeb strategické inteligence pro vybrané aspekty systému VaVal poskytovat služby také v oblastech, které jsou uvedeny v NPO komponentě 5.3 a v oblastech, které jsou v kompetenci RVVI. Náklady na plnění služeb strategické inteligence v oblastech, které jsou v kompetenci RVVI, jsou v souladu s komponentou 5.3 NPO plánovány ve výši 25 % celkových nákladů projektu STRATIN+ na období 2025–2030, což se nutně promítá do navýšení celkového rozpočtu projektu. Prostředky finanční podpory, které budou poskytovány na realizaci projektu sdílených činností, budou MŠMT hrazeny ze zdrojů účelové podpory v rámci výdajů státního rozpočtu ČR na VaVal. **Náklady na financování projektu byly promítnuty do návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace na roky 2025 až 2027. Návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace na roky 2025–2027 byl v rozsahu výdajů navržených RVVI vzat na vědomí usnesením vlády č. 379/2024.** V navazujících letech bude projekt realizován podle možností výdajů státního rozpočtu ČR na VaVal, a to v souladu s předpokládanou finanční alokací uvedenou v části III materiálu.

RVVI přijala k předkládanému materiálu stanovisko na svém 401. zasedání, jež se uskutečnilo dne 31. května 2024. Toto stanovisko včetně vypořádání připomínek je přiloženo jako část V. a VI. materiálu.

Materiál byl rozeslán do meziresortního připomínkového řízení, a to dopisem ministra školství, mládeže a tělovýchovy doc. PhDr. Mikuláše Beka, Ph.D., ze dne 9. července 2024 s termínem

pro dodání stanovisek do dne 23. července 2024. Výsledek meziresortního připomínkového řízení je uveden v části VII. materiálu.

Materiál je v souladu s právním řádem a s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s právem Evropské unie.

Materiál se netýká postavení fyzických osob. Materiál nemá negativní vliv na rovnost žen a mužů.

Materiál se předkládá bez rozporu.